

La Girona verda

L'urbanisme i la utilitat pública

L'urbanisme de Girona és aquesta barreja de persones, coses, interessos de tota mena; de molts elements diversos que, malgrat que funcionen d'una manera independent, es relacionen els uns amb els altres i exerceixen una acció que els constitueix com una unitat.

El conjunt de totes aquestes coses, sobretot en la part que es pot percebre amb els sentits, constitueix un organisme que s'anomena ciutat. I l'activitat humana que es desenvolupa en un espai teòricament tancat és el que es diu urbanisme. La concepció de la ciutat com un sol cos, no ha estat la norma a partir de la qual s'han desenvolupat les polítiques urbanístiques a Girona.

Les solucions que s'han donat, si és que n'hi ha hagut, han arribat condicionades per una visió fragmentada de la ciutat i s'han concentrat a resoldre problemes amb un abast parcial sense atendre les causes profundes que emascaraven els conflictes urbanístics. El que fa veritablement interessant l'urbanisme és l'aportació d'una visió de conjunt per resoldre els problemes més importants de cada època, que en el cas de l'anar i venir del temps que ens ha tocat viure, tenen relació amb la neteja, la mobilitat, l'accés a la ciutat, l'equilibri entre la compressió i la descompressió urbana, el control de la contaminació i la naturalització de l'espai públic, la creació de zones de relació ciutadana o la connexió

Propostes

- 143.** Engregar la reforma del carrer Barcelona per reduir-ne el trànsit, entregar el carrer als vianants i a les bicicletes, canviar-ne els sorolls, eixamplar i enjardinar les voreres, reactivar-ne l'activitat econòmica i construir una nova línia de vida que apropi dues zones de la ciutat que fins avui només s'han vist de lluny.
- 144.** Concebre el desenvolupament urbanístic de Girona com un canvi social que lligui la mentalitat actual, amb la cultura de preservació del medi ambient per donar mida humana a la ciutat, reduir els gasos contaminants, millorar la connexió dels barris i afavorir la vida veïnal.
- 145.** Repartir l'espai urbà i decantar-lo a favor de les persones que van a peu per construir itineraris que estimulin les activitats de mida humana.
- 145.** Donar continuïtat als espais públics per evitar la creació de deserts urbans que, generalment s'identifiquen amb la inseguretat.
- 147.** Crear una nova estructura d'aparcaments que doni servei a les persones que aparquen el cotxe al carrer com a punt de partida per a la transformació de Girona en un espai alliberat de vehicles i alleugerit de contaminació.

entre els barris. Posem per cas el punt de partida que representa la construcció de la clínica Girona al capdamunt del carrer Barcelona, la seva influència en el naixement d'un nou centre d'activitat ciutadana allunyat del centre i en els canvis en la mobilitat a la ciutat. El nostre pla és demostrar que el transport públic pot funcionar d'una manera més efectiva i constituir un recurs, no només per les persones que viuen allunyades del centre, sinó per tots els gironins i gironines que es vulguin desplaçar d'una banda a l'altra de Girona. He parlat amb una bona colla de famílies que m'han dit de quina manera els canviaria la vida saber que el transport públic és un servei realment disponible per tothom. Prestar un servei a la comunitat a través de la ruta pel carrer Barcelona connecta amb aquesta necessitat, amb la reforma de tot el traçat urbà i, en conseqüència, amb l'urbanisme.

La reforma del carrer Barcelona serveix per explicar com l'urbanisme canvia i millora la vida de les persones en una ciutat. És una obra d'utilitat pública. Fa anys que parlem de com s'ha de transformar, de com s'hi ha de reduir el trànsit per entregar el carrer als vianants i a les bicicletes; per canviar-ne els sorolls, per eixamplar i enjardinar les voreres, per reactivar-ne l'activitat econòmica i construir una nova línia de vida que apropiï dues zones de la ciutat que fins avui només s'han vist de lluny. El nostre pla és demostrar que intervenir en els projectes parcials amb la perspectiva de fer-ne una de més gran funciona i és una inversió que s'amortitza molt ràpidament. Pensar en la finestra de quatre anys que ens poden atorgar els ciutadans per oferir als nostres fills l'oportunitat d'heretar la ciutat i el món que es mereixen, es fa encara més important entendre que al govern municipal es poden construir grans coses fent bé les aparentment modestes.

Hem d'entendre que el desenvolupament urbanístic de Girona suposa, en el fons, un canvi social. Per ordenar aquest canvi hem de plantejar una reflexió per aportar idees, conceptes i un encaix legal que no entrin en conflicte amb la mentalitat actual, amb la cultura de preservació del medi ambient per donar a la ciutat una mida humana; amb la determinació per reduir els gasos contaminants, la connexió dels barris o la reforma de les places i els carrers per afavorir la vida veïnal amb els mitjans econòmics, legals i administratius que constitueixen la síntesi de la planificació urbanística. Ildefons Cerdà parlava de **«fer rural el que és urbà i urbanitzar el que és rural»**. És una frase que no s'ha d'entendre des d'un punt de vista de l'espai o estrictament físic. Per a Cerdà, fer rural el que és urbà no consistia només en introduir trossos de natura a cada casa, a cada illa de cases o a cada barri, sinó en fer compatibles la quietud i l'aïllament propis de l'entorn rural amb el moviment i la sociabilitat de la ciutat.

Això és el que voldríem per Girona.

L'espai públic entès com la casa de tots dona un sentit profund a la idea de ciutat i atorga carta de naturalesa al ciutadà. Abans de l'aparició dels cotxes les persones ocupaven l'espai públic.

Els ciutadans ho eren tot i el paisatge d'una ciutat es conformava amb la presència de persones a peu o traginant embalums, carros i carretes que confegien un moviment caòtic sense restriccions. Els mercats, les festes, els jocs, l'activitat de les persones eren possibles sense influir en la funcionalitat urbana. A partir de l'aparició de l'automòbil la manera com s'ocupava l'espai públic es va fer incompatible amb l'objectiu dels vehicles d'anar d'un punt

a l'altra de la ciutat tan de pressa com fos possible; el centre dels carrers van ser pels cotxes i les voreres es van reservar per les persones que anaven a peu de manera que els ciutadans es van convertir en vianants. Els cotxes es van apoderar de tots els trams de l'estructura urbana i aquest domini ha arribat fins avui.

En general, els desenvolupaments urbans atorguen fins a un 70% dels carrers als cotxes. Hores d'ara, amb la finalitat de tornar als ciutadans la seva carta de naturalesa, hi ha una tendència a restringir el dret de pas dels vehicles a l'interior de les noves cèl·lules urbanes, a l'interior de les quals les persones deixen de ser vianants per tornar a la seva condició de ciutadans i ciutadanes. Això lliga amb la idea que el repartiment de l'espai es decanti cap a les persones que van a peu i que els itineraris que es formin tinguin un grau d'interacció alt amb les activitats de mida humana. Una interacció elevada permet un bon repartiment dels espais públics i la continuïtat d'aquests itineraris evita la creació de deserts urbans que, generalment s'identifiquen amb la inseguretat.

Els governs convergents dels últims quinze anys han tingut la possibilitat de planificar una nova ciutat a partir d'actuacions parcials i els resultats d'aquesta planificació han estat altament decebedors. Girona no és millor avui que fa quinze anys. Els barris no tenen una connexió que els integri en un organisme urbà cohesionat en el què la distància social s'hagi reduït de manera significativa a través d'un urbanisme raonat i adaptat a les condicions naturals de la ciutat. Els cotxes continuen ocupant la major part del traçat i l'estructura viària no està pensada d'una manera decidida a favor dels desplaçaments a peu o amb bicicleta; l'absència d'una planificació adaptada l'urbanisme modern ha suposat un deteriorament de la qualitat urbana i el tràfic de cotxes és un factor de disfuncions.

148. Incorporar un nova dimensió de l'espai públic que inclogui el conjunt de variables que formen el confort tèrmic, la llum i les ombres, la canalització de l'aire o el paisatge de colors i de fresses.

149. Habilitar aparcaments dissuasius als afores connectats amb el amb el teixit urbà de la ciutat amb un cost raonable, amb itineraris i freqüències estables tant per als residents com per als gironins i gironines ocasionals.

La nostra idea és multiplicar els usos i la funció de l'espai públic amb la finalitat que les persones ocupin tota la ciutat i alliberar la major part de les zones destinades a la circulació i l'aparcament dels vehicles privats. És un projecte que haurem d'explicar bé, que s'haurà de planificar amb el pensament posat en les persones que viuen a Girona i que no tenen una plaça d'aparcament privada; és un projecte que haurem de vincular necessàriament amb la creació d'una nova estructura d'aparcaments que doni servei a totes aquestes persones. I fins que no tinguem resolt aquest preàmbul, no serà possible engegar la transformació de Girona en un espai alliberat de cotxes i, per tant, alleugerit de contaminació. Amb el desenvolupament d'aquestes polítiques de recuperació es poden alliberar una superfície de fins al 75% de l'espai públic reduint els usos per al tràfic motoritzat i l'aparcament a la mínima expressió. El que proposem, en definitiva, és incorporar una nova dimensió de l'espai públic que integri en el seu disseny el conjunt de variables que formen el confort tèrmic, la llum i les ombres, la canalització de l'aire o el paisatge de colors i de fresses. Si l'espai públic és el receptor dels conjunts de les activitats urbanes, en l'espai públic hi cristal·litzaran les característiques que definiran Girona, que projectaran un nou paisatge visual i sonor i establiran un marc d'intercanvi i de convivència.

Per encarar tots aquests nous desafiaments s'ha de canviar l'enfoc i els paràmetres de referència que s'han fet servir fins ara en l'urbanisme a Girona. Això no vol dir que hàgim de prescindir de l'urbanisme ortodox i que ens haguem d'embarcar en experiments amb un resultat incert. Vol dir que hem de ser prou valents per donar prioritat als criteris de sostenibilitat i adaptar-los a una idea pròpia de Girona perquè la ciutat sigui una referència dels nous temps amb una nova personalitat urbana sobre la base d'allò que ja tenim. Dit d'una altra manera, perquè el conjunt tingui coherència els indicadors que l'han de fer possible no poden perdre de vista que estan al servei d'un nou model urbà d'ocupació del territori que tingui present els criteris de sostenibilitat i que aquests criteris es relacionin amb la qualitat de vida d'una ciutat compacta, eficient en el consum de recursos i estable socialment.

En la transició cap a una ciutat pacificada de trànsit hi ha incorporada la responsabilitat de traslladar a la població els avantatges de l'ús de sistemes de mobilitat respectuosos amb el medi ambient, amb les persones que hi transiten i amb la ciutat com a organisme viu. Fa unes línies hem parlat d'una nova estructura d'aparcaments per als vehicles que avui s'estan aparcats a les àrees habilitades dels carrers. Aquesta nova estructura ha d'incloure aparcaments dissuasius als afores però només tindrà sentit si es connecten d'una manera efectiva amb el teixit urbà de la ciutat amb un cost raonable, amb itineraris i freqüències estables tant per les persones que hi vivim com per aquelles que s'apropen a Girona per treballar, per estudiar, per acudir als serveis de salut o per gaudir-ne les hores d'oci.

La neteja, una declaració de principis

La neteja dels carrers és la primera declaració d'intencions d'un govern municipal. Si l'espai urbà és net, creix la sensació de seguretat, el trànsit de persones es fa habitual, la qualitat dels establiments que l'envolten evolucionen, les activitats complementàries al comerç hi troben públic i les ciutats encaminen l'equilibri entre l'activitat econòmica i la qualitat de vida dels seus ciutadans. Ras i curt, es viu millor en una ciutat neta i els estudis així ho determinen: en els entorns urbans amb qualitat urbanística i la netedat garantida la delinqüència baixa i les quotes de marginalitat disminueixen. El pla de barris del govern de Pasqual Maragall que va desenvolupar la Conselleria de Política Territorial i Obres Públiques és la representació de l'exemple més recent al nostre país.

En els últims temps la decadència del govern municipal ha desembocat primer en la pèrdua de qualitat del servei de neteja; i més endavant en un conflicte laboral llarg i dens que durant el desembre del 2022 va portar els treballadors a manifestar-se cada dia al davant de l'Ajuntament en defensa dels seus drets. La incomoditat lògica que s'ha després del conflicte s'ha afegit a la deixadesa que es respira a la ciutat. El govern de Junts ha descuidat els carrers i només ha sabut trobar excuses per fugir endavant d'una dificultat que se li ha escapat de les mans. Els ciutadans i ciutadanes han estat cada vegada més a disgust amb el que es troben en sortir de casa i el govern ha assistit impassible al malestar general com si no fos cosa seva.

- 150.** Millorar la qualitat del servei de recollida d'escombraries per resoldre la manca d'eficiència. Així com també l'eficència del sistema i les facilitats a favor dels veïns i veïnes.
- 151.** Aplicar un pla de xoc de neteja per resoldre els principals problemes de brutícia a la ciutat i prevenir l'increment de residus en les zones sensibles d'acumular-ne.
- 152.** Establir mecanismes de control de qualitat per mantenir el nivell del servei de recollida d'escombraries en òptimes condicions.
- 153.** Redactar una nova estratègia de neteja viària i manteniment dels espais públics per recuperar les zones urbanes més afectades per la brutícia.
- 154.** Dissenyar un pla de treball per corregir les mancances higièniques de les illes de contenidors dels barris més afectats per la brutícia.
- 155.** Desenvolupar plans de conscienciació ciutadana i campanyes cíviques a l'entorn de la neteja i el manteniment de l'espai públic en col·laboració de les Associacions de Veïns i els líders veïnals.

Per corregir els errors, l'Ajuntament de Girona va reaccionar de manera molt matussera. Primer va voler aprovar un nou contracte l'octubre de 2021 en el què proposava municipalitzar el servei però cedir-ne la gestió a una empresa externa, de manera que els treballadors perdien la protecció municipal i es convertien en operaris d'una corporació a qui s'atorgava la llibertat de canviar-los les condicions laborals. El govern no va tenir cap suport i l'oposició va tombar la proposta al ple. Al cap d'uns dies, sense informar ningú, el govern va aprovar una pròrroga del contracte fent valer l'acord del ple de cartipàs de juliol de 2019 en el què, amb el suport d'ERC i de Guanyem, va aprovar amb minoria simple, la delegació de competències a la Junta de Govern per aprovar expedients de contractació d'obres, subministraments, serveis, concessió d'obres i de serveis i els contractes administratius especials.

Així les coses, en el reservat de la junta de govern, que aleshores ja sobrevivia en franca minoria, i per tant no tenia autoritat moral per prendre decisions estratègiques unilateralment, aprovava la pròrroga del contracte. I el gener de 2022, per acabar-ho de fer gros, el govern va comprar el suport d'una regidora no adscrita de Ciutadans, va aprofitar l'abstenció de Guanyem i va aprovar de pressa i corrent el nou contracte de neteja per valor de 168,4 milions d'euros, en un intent de tancar la controvèrsia que havia generat el cúmul de despropòsits que s'havia apilonat a la taula de l'alcaldesa. El vot de la regidora de Ciutadans va costar una dedicació de 14.202 euros que el govern va aprovar en aquell mateix ple. Hi ha un convenciment absolut que la neteja a Girona no compleix els requisits del servei. La ciutat fluixeja per aquesta banda i si gratem una mica, l'actitud de l'anar passant per sobre de les qüestions de ciutat complexes de la millor manera possible, determina el desmanec i la confusió que ha subjectat el govern de Madrenas des de l'estiu de 2019. El preu que n'ha pagat Girona és altíssim, en especial als barris on el govern de Junts ha prestat menys atenció. Podem posar l'exemple de l'abandonament de la Font de la Pòlvora, que va derivar en una situació indigna no només per als veïns, sinó per a la pròpia ciutat. Un govern no pot provocar greuges i que la manca de manteniment i neteja dels espais públics serveixi per comparar la qualitat dels diferents barris de la ciutat; o que la reposició dels contenidors trencats i la retirada de vehicles abandonats identifiqui l'interès de l'Ajuntament per unes zones o unes altres.

"Hi ha un convenciment absolut que la neteja a Girona no compleix els requisits del servei. La ciutat fluixeja per aquesta banda i si gratem una mica, l'actitud de l'anar passant de puntetes per sobre les qüestions de ciutat complexes, determina el desmanec i la confusió que ha subjectat el govern municipal des de l'estiu de 2019.

El preu que n'ha pagat Girona és altíssim, en especial als barris on l'Ajuntament ha prestat menys atenció."

El tractament dels residus, l'expressió de la responsabilitat

La taxa d'escombraries de Girona és una de les més cares de tot Catalunya. Però el servei genera dubtes, tan des de la perspectiva estrictament tècnica, de la morfologia dels contenidors o del disseny dels recorreguts dels camions de recollida, com de la certesa que el sistema que preval avui serveixi per arribar als percentatges de recollida selectiva que assenyalava la normativa europea. En contrast a tot això, apareix la necessitat de dibuixar rutes intel·ligents per a l'optimització de la recollida; la incorporació de papereres a barris que no en tenen com Sant Daniel, Torre Gironella, la Pujada de la Torrassa i Campdorà-Gavarres; la creació de campanyes cíviques de manteniment de l'espai públic, l'ampliació de la neteja d'espais nocturns a Pedret i el Barri Vell; l'estudi de la inclusió d'un equip especialitzat de buidatge de papereres i també que la neteja específica d'excrements s'incorpori a les funcions del servei.

El punt de partida de les obligacions d'un ajuntament d'una ciutat com Girona és mantenir l'espai públic en condicions satisfactòries a tots els barris. Els ciutadans de Girona paguen un 14% més de taxa d'escombraries perquè fa 4 anys que la planta de Campdorà està tancada i els residus es porten a l'abocador de Vacarisses. Aquest mateix any 2022 la Generalitat va entrar a la quietat a la Llei d'acompanyament de pressupostos, una moratòria per a les plantes de valorització energètica com la de Campdorà.

- 156.** Dibuixar rutes intel·ligents per a l'optimització de la recollida de residus.
- 157.** Incorporar papereres a barris que no en tenen com Sant Daniel, Torre Gironella, la Pujada de la Torrassa i Campdorà-Gavarres.
- 158.** Ampliar la neteja d'espais nocturns a Pedret i el Barri Vell.
- 159.** Elaborar un estudi de la inclusió d'un equip especialitzat de buidatge de papereres i incorporar la neteja específica d'excrements a les funcions del servei de neteja.
- 160.** Liderar des de Girona l'execució del projecte de remodelació de les instal·lacions de Campdorà per convertir-les en una planta de tractament que compleixi la directiva de residus de la Unió Europea.
- 161.** Aplicar un model de gestió mixta pública-privada per assegurar la capacitat d'inversió i garantir plenament els drets dels treballadors amb horaris raonables i un sistema de salaris equilibrat i proporcional.

La moratòria consistia en un pla de tancament i desmantellament de les incineradores existents i portava incorporat tan no admetre a tràmit les sol·licituds per fer noves infraestructures d'incineració de residus fins a l'aprovació del Pla, com la suspensió la tramitació dels expedients de nova construcció o d'ampliació d'infraestructures d'incineració. Tot plegat posa en risc els 36 milions compromesos per la reforma de les instal·lacions de Campdorà per convertir-les en una planta de tractament que casi amb la directiva de residus de la Unió Europea.

Sense una planificació objectiva de la Generalitat per acollir-nos-hi, tot fa pensar que l'única sortida que tindrà Girona serà utilitzar l'abocador de Vacarisses i amplificar l'efecte dels espais més contaminants i menys ecològics de la xarxa de tractament de residus. Tancar plantes de valorització energètica no produeix l'efecte de gestionar millor els residus. Catalunya no té cap pla nou ni de reutilització ni de reciclatge. Aquesta és la conseqüència directa per a Girona: continuar portant els nostres residus a l'abocador de Vacarisses, continuar contaminant més i continuar pagant un 14% més car la taxa de servei d'escombraries de la ciutat.

No hi ha cap país europeu que hagi renunciat a les plantes de valorització energètica. La de Girona produïa prou energia per fer funcionar la depuradora d'aigües. Queda molt bé anunciar el tancament de les plantes de valorització però si no es fa acompanyat d'un pla que representi un canvi de 180° en la gestió de residus, la única cosa que aconseguirem és fer créixer els abocadors. Girona, i en conseqüència també les comarques gironines que hem de ser capaços de liderar, té un autèntic problema en la gestió de residus. El més raonable és començar amb els peus a terra; primer tancar els abocadors i acostar-nos a una gestió que s'avingui amb la responsabilitat de no amagar la pols a sota la catifa. La gestió de residus a Girona s'ha de replantejar per donar una solució compromesa amb el medi ambient. Les plantes de tractament són les instal·lacions amb menys petjada de carboni, després les plantes de valorització. Fa molts anys que el govern de la Generalitat coneix el problema específic que afecta Girona i el Gironès. Des de 2013 l'augment de recollida de la fracció orgànica ha estat significatiu i s'ha incrementat encara més en la dècada que hem començat fa tres anys. La resposta del govern de la Generalitat va ser l'anunci de la planta de tractament a Campdorà a quatre anys vista sense tenir present que el problema el tenim ara.

L'Ajuntament de Girona hauria d'haver aplicat un grau d'exigència més alt en defensa dels interessos de Girona i en canvi es va deixar portar pel criteri del govern, va concentrar tot l'esforç en continuar portant els residus a Solius -que operava sense autorització ambiental i vulnerava el règim urbanístic i l'avaluació d'impacte ambiental- i va acumular un deute de 600.000 euros en factures impagades tot i que s'havia compromès a no enviar-hi més residus a partir del 30 de juny del 2022. L'Ajuntament de Girona exigeix una gestió eficaç, seriosa i sostenible que no hem tingut.

La solució del Govern per tapar tots els problemes que traspuaven de la mala gestió dels residus a Girona va ser firmar un nou contracte a partir del qual l'Ajuntament assumia la titularitat del servei i la concedia a una empresa privada. La gestió externa del servei aprovada pel govern de Junts comprant la voluntat d'una regidora de Ciutadans amb una dedicació de 14.000 euros, allibera la necessitat d'implicació de l'ajuntament per exemple en el fet de no haver de contractar el personal de forma directa. Els inconvenients són l'encariment d'un servei pel fet que hi intervé un tercer amb afany de lucre i el menor grau de flexibilitat i control sobre el servei per part de l'Administració, que generalment no té la relació directa amb els operaris que l'executen i s'ha de regir pels condicionants establerts en el plec i el contracte final o en les seves modificacions.

La nostra proposta és una altra: una gestió mixta en què la gestió privada es conjugui amb participació municipal. La Llei 9/2017 ens permet adjudicar contractes de concessió de serveis a societats d'economia mixta però només si és una concessió i no pas un servei. Els avantatges i els inconvenients d'aquest model de gestió es troben a cavall entre la major capacitat d'inversió d'una empresa privada respecte d'una administració pública de la naturalesa de l'Ajuntament de Girona; i els avantatges respecte dels treballadors que representa un model de gestió pública que garanteix plenament els seus drets, horaris raonables i un sistema de salaris equilibrat i proporcional amb la responsabilitat que assumeix i la feina que desenvolupa cada operari.

“La gestió de residus a Girona s’ha de replantejar per donar una solució compromesa amb el medi ambient. La nostra proposta és una gestió mixta en la que la gestió privada es conjugui amb participació municipal que ens asseguri una major capacitat d’inversió i la plena garantia de respecte pels drets dels treballadors: horaris raonables i un sistema de salaris equilibrat i proporcional amb la responsabilitat i la feina de cada operari.

L’Ajuntament de Girona exigeix una gestió eficaç, seriosa i sostenible que no hem tingut.”

Orientar Girona cap a la Devesa

En el seu llibre *La Devesa, paradís perdut* (Editorial Gothia, 1980) Narcís Jordi Aragó descriu la Devesa com «el grandios escenari intermitent d'una vida» en el què els gironins hi han dipositat bona part dels seus records. Aragó convida els lectors a elaborar les seves pròpies llistes per refer les múltiples històries personals lligades al gran parc de la ciutat que «tot i ser de tothom, no és igual per ningú». La Devesa és Bé d'Interès Cultural des del 1943, és també Bé Cultural d'Interès Nacional i l'any 1988 es va incloure a les fitxes del Servei del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya. És un bosc de 44 hectàrees, majoritàriament ocupat per plàtans, de les quals 31 estan qualificades com a parc. La resta corresponen a la xarxa viària, el sistema hidràulic i el parc fluvial que el completen.

La Devesa ha tingut identitat pròpia i ha estat una presència categòrica que ha definit la fesomia de Girona a través d'un diàleg amb la Catedral i Sant Feliu. Es miri per on es miri, la ciutat no s'entendria sense els plàtans centenaris que conté i es fa més petita si el parc perd identitat. La Devesa ho abraça tot però en els últims anys l'Ajuntament se n'ha desempallegat. No es pot passar per alt que els gironins observen la Devesa amb una certa desconfiança i amb escepticisme. En general, s'hi senten desabrigats i només perden la prudència quan s'hi aboquen protegits per la gentada de Fires. Que els usos més habituals no incloguin gaire res més que no sigui la pràctica de l'esport o la compra al mercat diu molt poc a favor de l'hospitalitat de la Devesa.

- 162.** Aplicar un procés de petites actuacions que s'executin amb un temps mínim per restablir la relació de confiança perduda entre la Devesa i els gironins.
- 163.** Revisar el reglament d'usos de la Devesa de 2010.
- 164.** Corregir l'estrès hídric que afecta els plàtans del parc i replantejar el sistema de rec per sèquies per millorar l'accessibilitat de les persones.
- 165.** Vincular del Parc a la vida quotidiana de Girona reforçant la neteja, la seguretat i la millora del ferm per facilitar les activitats esportives que s'hi han consolidat, activitats d'esbarjo i altres activitats ciutadanes.
- 166.** Impulsar l'ús social de la Devesa millorant-ne la connectivitat, eliminant les barreres urbanístiques i renovant el mobiliari urbà per crear un clima acollidor amb bancs, papereres, parterres florals i jocs a l'aire lliure.
- 167.** Inundar el parc amb llum per estimular que es percebi com un lloc segur a disposició dels gironins.
- 168.** Programar activitats familiars i lúdiques de petit format de caràcter o la creació d'un cos de vigilants pel parc.
- 169.** Recuperar el camp Fèlix Farró i incloure'l a la xarxa d'equipaments esportius a disposició dels clubs de la ciutat.

És possible que aquesta mena d'estira i arronsa figurat hagi enquistat el distanciament del qual parlàvem i que, en conseqüència, el parc hagi perdut la finalitat primordial d'aportar plaer als gironins i gironines.

La gestió d'un entorn com el de la Devesa no es pot desentendre de preservar-ne la identitat ni la pot concebre com un apèndix perquè, malgrat tot, és absolutament inseparable de la ciutat. Així doncs, el tractament que ha de rebre ha de subscriure les particularitats de l'entorn de manera que els usos s'adaptin a la naturalesa del parc. Tallar branques per facilitar la instal·lació d'una atracció abans de les fires de Sant Narcís d'enguany contradiu aquest principi. La transformació de la Devesa ha d'anar en direcció contrària, en la línia d'aplicar un procés d'acupuntura que inclogui actuacions petites que s'executin amb un temps mínim, que tinguin un import assumible per l'Ajuntament i que contribueixin a restablir la relació de confiança perduda amb els gironins. Un pla especial com el que proposa Junts, amb un cost de 30 milions i una perspectiva tan giradissa com el propi govern és de molt mal assumir per la ciutat.

La transformació de la Devesa és el símbol del canvi que reclama Girona i també de com la ciutat ha de liderar la col·laboració entre les administracions i entitats. Posar la Devesa de cares als gironins i gironines exigeix la participació de l'Ajuntament, de la UdG, de les entitats i les organitzacions naturalistes i, per descomptat, de les Associacions de Veïns.

Els problemes estan identificats i tenen a veure amb la necessària revisió del reglament d'usos de 2010 que ha quedat obsolet; amb l'estrès hídric que afecta els plàtans i la urgència de replantejar el sistema de rec per sèquies per millorar l'accessibilitat; amb la desvinculació del Parc de la vida quotidiana de Girona de la qual ja n'hem parlat; amb la neteja, la seguretat i la millora del ferm, ara massa compactat, per facilitar les activitats esportives que s'hi han consolidat. Deixar tot això en mans de Junts és abocar el parc a una decadència definitiva.

“La gestió d'un entorn com el de la Devesa no es pot desentendre de preservar-ne la identitat perquè, malgrat tot, és absolutament inseparable de la ciutat. La seva transformació ha d'anar en línia d'aplicar un procés d'acupuntura amb intervencions petites que s'executin amb un temps mínim, que tinguin un import assumible i que restableixin la relació de confiança perduda amb els gironins. ”

El primer pas per revitalitzar la Devesa és la recuperació dels usos urbans i socials propis d'un Parc. El pla d'usos és del desembre de 2010, inclou la instal·lació del que van ser les veles d'estiu o el festival Equus Catalonia i es proposa una vigència estimada de 12 anys que acabava el desembre del 2022. Cau de madur que amb el període de vigència esgotat és urgent redactar-ne un de nou en el qual s'hi haurà de revisar la ubicació del mercat, definir si és idònia de les atraccions de gran format que s'hi apleguen per Fires i estudiar l'emplaçament del festival del Circ, una activitat que té poca vinculació amb la ciutat per l'absència de tradició.

Si es vol impulsar l'ús social de la Devesa caldrà millorar-ne la connectivitat. Això vol dir eliminar les barreres urbanístiques; instal·lar mobiliari urbà per crear un clima acollidor amb bancs, papere-res, parterres florals i jocs a l'aire lliure. Avui l'Ajuntament té 150.000 euros al pressupost per inversions a la Devesa i 600.000 més per una primera fase del projecte de restitució i millora de l'enllumenat, que val 1,8 milions. Aquest és un projecte clau. Si volem recuperar el parc i allargar-ne les possibilitats d'us, l'hem d'inundar amb llum per estimular que la Devesa es percebi com un lloc segur a disposició dels gironins. Aquest procés haurà d'incloure, per exemple, activitats familiars i lúdiques de petit format de caràcter o la creació d'un cos de vigilants.

Des de sempre la Devesa ha estat l'espai en què els gironins i gironines hi han anat a fer esport. És habitual veure-hi persones que hi corren o hi caminen però no es tan freqüent, per exemple, veure-hi gent passejant en bicicleta -segurament perquè la grava en dificulta el trànsit- o activant-se on hi hagué el camp de rugbi. Hi ha gent però no n'hi ha gaire i aquesta mena de solitud, que en altres indrets ajuda a crear un poder d'atracció, a la Devesa hi juga en contra.

170. Adequar el prat del camp de rugbi com a punt de descans a l'estil dels grans parcs europeus.

171. Habilitar un carril de sauló per afavorir el trànsit de bicicletes.

172. Instal·lar els punts d'informació per acostar la Devesa als gironins i gironines posant a disposició dels gironins i gironines tot el coneixement, la fesomia i el patrimoni del parc.

173. Integrar la Devesa al circuit turístic de la ciutat reconvertint l'Hotelinform en una sala d'exposicions i la caseta de la Devesa en centre d'interpretació o punt d'informació.

174. Ampliar la flora del parc amb la introducció d'altres espècies de manera paulatina i en base a estudis de viabilitat i convivència vegetal per incrementar els valors de biodiversitat i omplir zones avui ermes com el Camp de Mart.

175. Establir una col·laboració sostinguda amb la UdG per reactivar els jardins francesos amb la idea de recuperar les plantes que hi foren plantades a finals del segle XIX i principis del XX.

Una manera d'obrir-la una altra vegada és precisament generar fluxos d'afluència ciutadana. Posar les porteries que l'Ajuntament va treure fa uns anys al camp Fèlix Faró, que avui malviu dissolt en la clariana que ocupava al parc, i recuperar-lo com a camp de joc inclòs a la xarxa d'equipaments esportius a disposició dels clubs de la ciutat, és un a manera de generar aquesta afluència. Adequar el prat del camp de rugbi com a punt de descans a l'estil dels grans parcs europeus, en seria una altra. Habilitar un carril de sauló per afavorir el trànsit de bicicletes, és un altre exemple. Si som capaços de girar la ciutat cap a la Devesa, si som capaços de portar-hi la gent, Girona serà una altra. Els gironins hi ha de poder fer esport, passejar-hi o prendre-hi el sol però també hi han de poder trobar exposicions a l'aire lliure o espais didàctics que convidin a portar-hi els fills. I que les jornades en família serveixin també per transmetre el valor patrimonial de la Devesa, la història i la vinculació amb la ciutat per construir una nova tradició gironina. Conservar i millorar el valor patrimonial del Parc vol dir instal·lar els punts d'informació precisos per donar la benvinguda als gironins posant a disposició tot el coneixement que inclou la Devesa, la seva fesomia, el patrimoni que integra, les històries que s'hi han produït.

A banda del cens dels elements patrimonials del Parc (no només els que estan inclosos als béns culturals sinó també, per exemple, el monòlit de l'antic Fèlix Farró o el brollador) a la Devesa hi convenen actuacions de conservació als elements patrimonials, com ara a l'Hotelinform, que té la fusta de les finestres podrida; o els pals del voltant de la sèquia dels jardins francesos que fan de tanca de seguretat, que també estan podrits. Amb la reforma l'Hotelinform es podria convertir en una sala d'exposicions i la caseta de la Devesa -utilitzada pel cau de l'AEIG Joan Pons, però amb el conveni caducat des de 2018- es podria fer servir de centre d'interpretació o de punt d'informació. I en conseqüència, amb l'afluència de persones recuperada, podríem integrar la Devesa al circuit turístic de la ciutat. La transformació de la Devesa no es pot desvincular d'una operació per consolidar i ampliar els valors mediambientals del Parc .

Hi ha coses a fer pensant en el context actual com ara substituir el sistema de rec per inundació per una alternativa més adequada a les necessitats d'estalvi d'aigua; introduir altres espècies de manera paulatina i en base a estudis de viabilitat i convivència vegetal per incrementar els valors de biodiversitat i omplir zones avui ermes com el Camp de Mart; i establir una col·laboració sostinguda amb la UdG per reactivar els jardins francesos amb la idea de recuperar les plantes que hi foren plantades a finals del segle XIX i principis del XX. Tot això no serà res si no en fem una gestió primmirada, si no ens esforcem a mantenir el parc en les màximes condicions de netedat, si no vinculem la societat gironina en el manteniment de la vida amb accions com ara l'apadrinament d'arbres per part de les escoles; si no fem tot això ens quedarem curts i la Devesa no serà el que volem que sigui.

Els horts, la tradició i la preservació del nostre patrimoni natural

Entre el carrer de l'esport i la via verda vora la llera del Ter, entrant pel carreró que s'encamina entre les cases del Paratge del Rissec, s'obre un espai pla sense arbres en un perímetre abandonat. Fa entre una i dues hectàrees. A l'oest hi ha el talús del Pont de França que l'arrecera per sota el nivell dels vehicles i els vianants. Al sud-est el delimita la via verda. En aquest cantó s'hi ha fet el punt d'inici de l'Illa del Ter de Girona que condueix a l'aiguabarreig que es va consolidar a començaments dels setanta del segle passat arran de la desviació del riu Güell, la modificació de la desembocadura de l'Onyar al Ter i la construcció del Pont nou de la Barca. Pel nord, queda tancat entre el carrer de l'Esport i les cases unifamiliars del Paratge.

Alguns veïns ens havien demanat que els informéssim sobre la titularitat d'aquesta banda del riu i sobre les possibilitats que es destinés a usos com ara una zona d'horts municipals o un punt d'observació de la natura; o que simplement es preservés com a espai natural. Abans que s'urbanitzés, tot el paratge era d'una masia que li donava el nom. Avui no s'hi fa res, s'hi han apilonat les restes d'un mur de pedra amb una antiga porta reixada i, a l'exterior d'aquest recinte mig enrunat, hi ha un prat de llistó amb túmuls que s'hi van fer de resultes d'antics moviments de terres. Al talús hi han aparegut alguns arbres que creixen a la seva i tot plegat té un aire descuidat i trist.

- 176.** Recuperar paratges per fer-los més propers a la ciutadania convertir-los en espais segurs de relació ciutadana i d'esbarjo.
- 177.** Plantejar la transformació de la ciutat tenint present els d'espais que poden formar part d'aquesta transformació sense necessitat de passar-hi per sobre perquè recullen elements que són comuns als dos sistemes com les hortes de Santa Eugènia.
- 178.** Modificar del Pla Territorial de les Comarques Gironines i del Pla Director de l'Àrea Urbana de Girona per canviar el Pla General d'Ordenació Urbana de Girona i desarticular de manera definitiva el projecte del vial que sega les hortes.
- 179.** Fomentar les hortes com un recurs educatiu i l'espai idoni per transmetre la importància de l'ecologia, la relació amb la natura, els cicles biològics i estacionals i la influència sobre la vida humana.
- 180.** Fomentar l'ús d'alternatives ecològiques als productes agroquímics.
- 181.** Preservar els espais naturals per augmentar el de biodiversitat de la ciutat, afavorir la creació d'hàbitats animals i d'insectes per la seva contribució en la floració de plantes centrals en la producció d'aliments hortícoles.

La recuperació d'espais com aquest és una acció a l'abast de l'Ajuntament de Girona. La ciutat ha de recuperar aquests paratges per entregar-los a les persones, per tenir-ne cura, fer-los més propers i perquè siguin espais de relació ciutadana i d'esbarjo. A l'entorn del riu s'hi ha de poder estar bé, aprofitar el paisatge per fer-ne un ús responsable i respectuós amb la natura, garantir-ne la seguretat i millorar-ne la vida. El govern de Girona ha de liderar aquesta transformació i en aquest exercici hi ha de vincular la gent que hi viu a prop perquè els canvis s'avinguin amb les necessitats que determina l'experiència de transitar-hi.

Els espais naturals són un factor d'influència en la qualitat de vida de les persones. Per la seva dinàmica natural les ciutats tendeixen a acumular materials a les àrees urbanes i els ciutadans estableixen una relació amb aquests materials. Si en una ciutat els edificis tapen la vista i els carrers són plens de cotxes la trama urbana desprén un aire taciturn, les persones hi troben pocs espais de pausa i la vida s'hi fa espessa; si hi ha places, els veïns s'hi apleguen i creix la vida al carrer, les relacions socials i de veïnatge es reforcen i, malgrat que s'hi puguin generar alguns problemes de convivència, s'hi estableixen unes normes de comportament que reforcen el respecte pels espais compartits; si en comptes de places hi ha parcs i jardins, l'atmosfera ciutadana canvia i es fa més respirable. Girona té places i té també el valor dels espais naturals, dels rius, de les ribes i de les hortes que hi van aparèixer de resultes de l'aprofitament de l'aigua. És un valor que s'ha de despertar.

Les hortes de Santa Eugènia són un patrimoni natural que identifica la ciutat. Des d'un punt de vista del paisatge ens presenten una oportunitat per formar un espai verd de qualitat. És veritat que a les ciutats el paisatge està en un procés de canvi permanent. Però també ho és que els paisatges es configuren també a partir de valors culturals i socials compartits entre les persones que els trepitgen. Les hortes de Santa Eugènia estan associades a la representació que ens fem de Girona i del barri de Santa Eugènia. Els canvis, això no obstant, afecten més les zones periurbanes i els espais de transició entre el teixit urbà i els sistemes naturals. Per això és rellevant que prestem una atenció especial a la preservació de les hortes. El creixement de Girona es desenvoluparà d'una manera natural per la lògica dels canvis que acabem d'explicar. Però la transformació de la ciutat no ha de passar per sobre d'espais que recullen elements que són comuns als dos sistemes.

Al marge dels avantatges i els beneficis que es desprenen de la dinàmica dels horts, com ara l'autoconsum que estimulen els horts urbans, un espai natural com les hortes de Santa Eugènia suma a favor de la ciutat el factor del respecte dels cicles naturals. Tot plegat, evita l'ús de productes agroquímics i eleva el grau de biodiversitat de la ciutat; s'afavoreix la creació d'hàbitats d'aus, petits rèptils, amfibis o, fins i tot mamífers; confereix un territori natural adequat per

insectes en el qual hi prenen un interès especial espècies pol·linitzadores com les abelles -que han quedat exposades i es troben en un grau alt de vulnerabilitat a causa del canvi climàtic i de l'aparició d'espècies invasores amb una gran capacitat de colonització- per la seva contribució en la floració de plantes centrals en la producció d'aliments hortícoles. Els horts urbans incrementen la qualitat de vida del conjunt d'una ciutat.

Des d'una perspectiva social, les hortes de Santa Eugènia, per la seva morfologia, fomenten les relacions socials entre les persones i juguen a favor de la conservació de formes de coneixement, de tècniques hortícoles populars, a través de la trobada intergeneracional i intercultural. Les hortes, doncs, són un recurs educatiu i és l'espai idoni per transmetre la importància de l'ecologia, la relació amb la natura, els cicles biològics i estacionals i la influència que tenen a les nostres vides. A través de l'activitat física que imposa el treball de la terra, el fer anar les eines, la plantació, la cura de les hortalisses, l'atenció en el creixement de les plantes i els esforços per mantenir-les amb la salut que necessiten per produir, els horts de Santa Eugènia constitueixen un factor de la millora de la salut de Girona.

La ciutadania sol tenir un comportament responsable i cívic en l'ús dels espais naturals però igualment s'hi ha de garantir la seguretat. No en farem de res de promocionar les hortes de Santa Eugènia com un valor de la biodiversitat i de consum d'aliments saludables si no ens assegurem que les persones que hi treballen o hi transiten no tenen la certesa que hi poden anar sense haver de patir; que no hi ha festes il·legals i que no circulen cotxes als camins que són per d'ús exclusiu dels veïns, els hortolans o les persones que hi passegen o hi passen en bicicleta. I tampoc no tancarem el cercle si no es fa una gestió acurada i precisa dels residus i s'evita, amb la col·laboració de les persones que hi tenen presència habitualment, la creació d'abocadors incontrolats que degraden l'espai o desperfectes als canals de reg. A Girona hem estat

182. Instal·lar sistemes d'il·luminació a les entrades de les hortes, càmeres de videovigilància i lectors de matricules per millorar el control d'entrada i sortida de vehicles i evitar els abocaments il·legals i robatoris o furts, festes il·legals o la circulació de cotxes.

183. Fer una gestió acurada i precisa dels residus amb la col·laboració de les persones que hi tenen presència habitualment i reforçar el servei de neteja i recollida de deixalles.

184. Arranjar els desperfectes dels camins de les hortes i els canals de reg en les parts on hi ha filtracions per pèrdues d'aigua.

185. Afavorir la utilització de les hortes per un ús educatiu posant a disposició de les escoles passejades guiades per donar a conèixer l'espai als estudiants.

186. Fer campanyes de promoció de les hortes com un espai natural per al conjunt de la ciutadania de Girona.

massa temps amb un govern que ha actuat amb el principi de fer i deixar estar. No serà el nostre estil. Volem una ciutat endreçada, neta, saludable, còmoda i segura. De la mateixa manera que és imprescindible protegir els edificis històrics per garantir la preservació del nostre patrimoni cultural, cal establir també protocols clars de protecció per als entorns naturals.

L'evolució del país durant la darrera dècada fa necessària una modificació del Pla Territorial de les Comarques Gironines i del Pla Director de l'Àrea Urbana de Girona i que amb aquestes modificacions es pugui canviar el Pla General d'Ordrenació Urbana de Girona i, d'aquesta manera, desarticlar de manera definitiva el projecte del vial que sega les hortes. El consens a l'Ajuntament de Girona sobre aquesta modificació és ampli i sòlid per tancar una entesa amb la Generalitat que ho faci possible. En comptes d'un vial, a les hortes de Santa Eugènia hi convenen, per exemple, sistemes d'il·luminació a les entrades de les hortes, càmeres de videovigilància i lectors de matricules per millorar el control d'entrada i sortida de vehicles i la vigilància tant per evitar els abocaments il·legals com els robatoris o els furtis a les barraques dels hortolans.

S'hi ha de fer més coses, com ara reforçar el servei de neteja i recollida de les deixalles, cercar una solució definitiva per arreglar els desperfectes dels camins de les hortes i arreglar els canals de reg en les parts on hi ha filtracions per pèrdues d'aigua; afavorir la utilització de les hortes per un ús educatiu posant a disposició de les escoles passejades guiades per donar a conèixer l'espai als estudiants; o fer campanyes de promoció constant de les hortes com un espai natural per al conjunt de la ciutadania de Girona.

La política ha d'estar cada vegada més vinculada a les accions que van dirigides a fer possible els canvis que a favor de la vida digna i la igualtat entre les persones. Aquest concepte està necessàriament vinculat a les polítiques mediambientals i de sostenibilitat. Des d'aquest punt de vista, tots els estrats de l'administració han d'afavorir l'estímul, la creació i el manteniment de les condicions d'igualtat i de qualitat de vida de les persones i, al mateix temps, han de procurar que es rebaixi la tensió entre els recursos naturals i les activitats que representen un perill pel medi ambient.

Aquest és el nucli de l'Agenda 2030 i el programa d'Objectius de Desenvolupament sostenible que agrupa propòsits i accions polítiques que van des de la igualtat de la què parlem fins al desenvolupament econòmic i mediambiental. Aquest marc reconeix, entre d'altres, la salut i el benestar com a elements fonamentals per a la vida de les persones; vincula la salut al benestar i estableix un ordre de prioritats, des d'aquesta perspectiva, amb les polítiques de prevenció al capdamunt. En fem nostra la proposta de l'Agenda 2030 que ressalta la rellevància del desenvolupament de polítiques mediambientals amb l'objectiu d'aconseguir una major qualitat de vida per a les persones. No fer-ho seria anar en contra direcció de la realitat, ara que més que mai les males condicions del planeta afecten la salut dels sers vius.

La responsabilitat social és un deure de qualsevol govern. I admetre aquest principi significa contradir els models neoliberals i situar el creixement col·lectiu i la igualtat per sobre del simple benefici econòmic. El creixement de la desigualtat entre les persones i l'augment de les polítiques que degraden el medi ambient s'han accentuat a través de la duresa de les polítiques més conservadores. Tots voldríem que l'economia facilités un espai de seguretat per les persones i que, a nivell general, afavorís la creació d'un món més habitable. I en aquest sentit és interessant recórrer al pensament de l'economista anglesa Kate Raworth -professora al Màster de Canvi i Gestió Mediambiental de l'Institut de Canvi Mediambiental de la Universitat d'Oxford, i professora a la Universitat de Ciències Aplicades d'Àmsterdam- que projecta a l'"Economía del dónut. 7 maneras de pensar la economía del siglo XXI" (Paidós Ibérica, 2018) que l'economia del futur hauria de situar en el mateix pla tan la importància de la cobertura de les necessitats bàsiques dels sers humans com la protecció del medi ambient. Raworth entén que l'economia no pot posar en risc la resistència del planeta i proposa transformar-la en una ciència més dolça que configuri el món fent-lo ecològicament sostenible i socialment just. És a dir, que l'indicador del creixement sigui la prosperitat humana i que el disseny de les empreses del segle XXI generi valor social, ambiental i cultural; o que ens plantejem perquè una companyia pot explotar els recursos de la terra per obtenir beneficis si això vol dir erosionar els drets socials.

Àmsterdam ha estat la primera ciutat europea que ha desenvolupat una estratègia amb mesures basades en la reparació i la reutilització de productes, la reducció del rebuig de menjar o la creació de plataformes ciutadanes per reduir el consum per arribar al 2030 amb un sistema complet d'economia circular. No es tracta de ser Àmsterdam perquè Girona és una altra cosa però podem adaptar algunes de les propostes d'aquesta nova teoria, en la mesura de les nostres possibilitats, per fer la vida més fàcil als gironins i gironines. La sostenibilitat no és un parlar. Ens hi va el futur.

“Les hortes de Santa Eugènia són un patrimoni que identifica Girona i ens presenten una oportunitat per formar un espai verd de qualitat. És veritat que a les ciutats el paisatge està en un procés de canvi permanent. Però també ho és que es configuren a partir de valors culturals i socials compartits.

Els canvis afecten més els espais de transició entre el teixit urbà i els sistemes naturals i per això hem de prestar una atenció especial a la preservació de les hortes.

La sostenibilitat no és un parlar. Ens hi va el futur.”

Pel 2050 el 80% de la població mundial viurà en conglomerats urbans complexos. En aquesta projecció les ciutats modernes s'hauran de preparar per assegurar qualitat de vida, l'equitat, la sostenibilitat, la seguretat i la proximitat dels serveis. A Girona som lluny del compliment dels objectius de l'Agenda 2030. El març de 2020 vam presentar una moció en la què reclamàvem un compromís més ferm del govern per implicar-nos de ple en el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible. El govern amb prou feina ha fet res i el més calent és a l'aigüera.

Proposàvem que l'Ajuntament de Girona publicués un web municipal amb els indicadors del compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a la ciutat; que els pressupostos a partir d'aquell moment assenyalessin les partides destinades a complir els ODS; que es designés un Comissionat per a l'Agenda 2030, tal com han fet altres ajuntaments catalans; que es plantegessin els projectes municipals amb l'objectiu que poguessin ser reconeguts al Pacte Mundial de les Nacions Unides; i que es donés compliment a les nombroses mocions aprovades i no implementades relatives als ODS.

Res de tot això no s'ha fet. I si s'ha fet ha estat en un grau de compliment molt precari, gairebé imperceptible. Del que vam proposar, del 2020 fins ara, no s'ha complert cap punt i, com a molt, s'ha prestat atenció a alguns aspectes d'una manera més aviat vaga i no necessàriament perquè ho digués aquella moció. Donarem vida a tots aquests propòsits avui incomplets que han ensopit la ciutat fins a límits mai vistos.

Els arbres i la bona salut col·lectiva

El carrer Barcelona és frenètic. La velocitat dels cotxes s'imposa i l'espai s'ha escapat de la dimensió humana. La Gran Via també és una avinguda excitada pels cotxes però les files de castanyers d'índies que s'estenen sobretot des de la intersecció amb el carrer Nou fins a l'edifici d'Hisenda protegint les voreres, fan que el trànsit a peu sigui més reposat per la distància invisible amb la calçada que s'inventen els arbres.

Això passa sobretot a l'estiu, quan els castanyers son plens de fulles i estenen l'ombra sobre les voreres. Les plantes assossequen l'entramat urbanístic de les ciutats. A Girona tenim àmplies zones de natura que obren el paisatge però també tenim arbres palplantats en escocells que tenen un paper insignificant als carrers.

Està demostrat que els arbres redueixen les necessitats d'aire condicionat i de calefacció; fomenten la biodiversitat urbana, absorbeixen diòxid de carboni i netegen l'aire contaminat. Sovint es veu els arbres com els pulmons de les ciutats però també actuen com un fetge pels ecosistemes filtrant contaminants atmosfèrics com el diòxid de sofre i el diòxid de nitrogen a través de les fulles. Són particularment efectius per eliminar partícules de substàncies químiques orgàniques, àcids, metalls i pols, emeses pels vehicles i la indústria que crema combustible fòssil o les obres de construcció. Són partícu-

- 187.** Promoure la integració de Girona a la llista de Ciutats Arbrades del Món promogut per L'Arbor Day Foundation i l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO).
- 188.** Constituir un instrument específic que reguli la gestió global i sostenible del patrimoni arbori.
- 189.** Retornar la natura a la ciutat amb façanes vegetals, illes de protecció a la calor, infraestructures verdes i transicions de la ciutat als entorns naturals més vegetals.
- 190.** Elaborar un pla director de l'arbrat viari, una ordenança municipal de l'arbrat, de les zones verdes i dels espais naturals per protegir el patrimoni verd urbà tant sobre sòl municipal com sobre terrenys particulars per garantir-ne la conservació, el manteniment i la protecció.
- 191.** Redactar un pla director de l'arbrat pels pròxims deu anys que fixi els criteris per seleccionar els espais en els quals cal plantar arbres, quines espècies són les més adequades en cada espai.
- 192.** Millorar la coordinació entre els serveis de parcs i jardins i la resta de les àrees i empreses públiques l'activitat de les quals està relacionada amb l'arbrat.

193. Incrementar la qualitat dels arbres que hi ha en terrenys privats i aprofitar-lo per eixamplar la cobertura vegetal de la ciutat.

194. Incorporar el concepte de coresponsabilitat a la ciutadania, impulsar la seva participació i millorar la consciència sobre la gestió municipal dels arbres.

les que per la seva mida poden penetrar fàcilment al sistema respiratori de les persones i que, en conseqüència, poden provocar malalties. Els arbres són capaços de mitigar la temperatura ambiental i d'augmentar la humitat relativa de manera que regulen el microclima de les ciutats i ajuden a combatre l'escalfament global.

L'Arbor Day Foundation i l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) fa públic des de 2019 un llistat de les ciutats

d'arreu del món reconegudes en el marc del programa «Ciutats arbrades del món». N'hi ha deu d'espanyoles i, naturalment, Girona no hi és. No hi som primer perquè ningú del govern no s'ha preocupat de ser-hi; i després perquè no complim cap dels cinc requisits que reclamen la FAO i l'Arbor Day Foundation. Això és: tenir una declaració escrita oficial de delegació de la responsabilitat de la cura dels arbres a un departament, una comissió o un membre delegat; establir una política oficial de gestió de boscos i arbres; tenir un inventari dels recursos arboris locals i un pla a llarg termini de plantació, cura i retirada dels arbres de la ciutat; assignar un pressupost anual específic per a l'aplicació d'un pla de gestió; i celebrar anualment un esdeveniment per conscienciar i difondre la importància de la naturalització de les ciutats a través dels arbres.

Girona té capacitat per ser en aquesta llista. Volem ser-hi perquè volem que Girona sigui al món també a través del compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. Els boscos urbans i els arbres fan les ciutats més verdes, més saludables i més felices. L'arbrat forma part del nostre patrimoni natural per raons òbvies. Són un element històric i un recurs natural per les persones. A Girona hi ha més de 31.000 arbres urbans de 141 espècies diferents. Els més abundants són les falses acàcies (*Robinia pseudoacàcia*), el til·ler (*Tilia europaea*) i el plàtan (*Platanus x hispanica*). Tots els arbres actuen com a ponts ecològics que connecten espècies a través del paisatge urbà, entrellacen els diferents ecosistemes i fan de suport a la fauna per desplaçar-se o comunicar-se.

Al celebradíssim conte *L'home que plantava arbres* (1953) Jean Giono comença dient que «perquè el caràcter d'un ser humà reveli qualitats veritablement excepcionals, s'ha de tenir la sort de poder observar la seva acció durant molts anys». Si fem aquest exercici d'observació sobre els governs convergents de Girona es fa molt difícil seguir el rastre de cap política mediambiental que s'hagi allunyat del tòpic o que no hagi estat producte d'una obligació legal. I encara es fa més difícil detectar mesures originals, en el sentit que siguin pensades des d'una perspectiva gironina, que hagin creat un precedent a la ciutat o al nostre entorn.

La plantació d'un arbre és una inversió per a qualsevol ciutat. En general, els arbres col·laboren en la formació de personalitats urbanes atractives des d'un punt de vista turístic i comercial de manera que incrementen el valor dels espais que els configuren.

Els espais arbrats humanitzen l'espai i activen una atmosfera més saludable que humanitza les ciutats. Un estudi elaborat per un equip d'investigació de la Universitat anglesa d'Anglia de l'Est, va arribar a la conclusió el 2018 que viure prop de la natura i passar temps a l'aire lliure implica millores molt significatives per a la salut. Es podria pensar que potser no cal recórrer a un estudi acadèmic per arribar a una conclusió que cau tan de madura de bones a primeres però els detalls que incorpora són reveladors perquè conclou que l'exposició a espais verds redueix el risc de tenir diabetis del tipus B, problemes cardiovasculars, la mort prematura, parts prematurs, estrès o pressió sanguínia alta. És un estudi que es va construir recollint informació global. Malgrat que l'impacte sobre el benestar a llarg termini encara no s'ha pogut acabar d'entendre, tots els resultats apuntaven a dir que les poblacions amb un nivell d'exposició a espais verds més amplis són més propenses a tenir bona salut en general. La informació provenia de 20 països entre els quals hi havia El Regne Unit, Espanya, França, Japó -on la pràctica dels anomenats banys de bosc és una pràctica molt habitual- i Austràlia.

A Girona no tenim cap instrument específic que reguli la gestió global i sostenible del patrimoni arbori; ni un pla director de l'arbrat viari, ni una ordenança municipal de l'arbrat, de les zones verdes i dels espais naturals per protegir el patrimoni verd urbà tant sobre sòl municipal com sobre terrenys particulars. Això només es pot interpretar en la lògica de la displicència del govern que s'ha traduït, primer, en el costum de prendre decisions de forma puntual per encarar les contingències que moltes vegades suposa haver de reaccionar a fets consumats; i també en un altre factor d'esllanguiment de la ciutat de resultes d'una política poc concreta, inconsistent i matussera. I en aquest estat de desorientació a l'Ajuntament, ens trobem que les caigudes de branques i d'arbres sencers han estat freqüents cada vegada que hi ha hagut algun episodi de vent fort o de pluja torrencial; o s'han negligit les mesures de seguretat en l'execució d'obres a la ciutat. És normal que els ciutadans es queixin si l'Ajuntament no té cura de l'espai públic, si les voreres estan en mal estat perquè les arrels aixequen les rajoles o perquè cauen branques al mig del pas. A tot això s'hi sumen els innombrables queixes dels ciutadans i ciutadanes advertint sobre exemplars concrets perquè presenten un estat preocupant o risc de caiguda; o perquè a causa de les seves dimensions provoquen danys a la vorera i fins i tot als habitatges.

És indispensable abordar la regulació de la gestió de l'arbrat a Girona per garantir-ne la conservació, el manteniment i la protecció per crear un equilibri a la ciutat que avui no existeix. Això vol dir fer tot el que aquest govern no ha fet, que tampoc és tan difícil, com ara engregar els tràmits per aprovar una ordenança que reguli la gestió de l'arbrat viari; i redactar un pla director pels pròxims deu anys que fixi els criteris per seleccionar els espais en els quals cal plantar arbres, quines espècies són les més adequades en cada espai. Però també millorar la coordinació entre els serveis de parcs i jardins i la resta de les àrees i empreses públiques l'activitat de les quals està relacionada amb l'arbrat; incrementar la qualitat dels arbres que hi ha en terrenys privats i aprofitar-lo per eixamplar la cobertura vegetal de la ciutat; incorporar el concepte de coresponsabilitat a la ciutadania, impulsar la seva participació i millorar la consciència sobre la gestió municipal en aquest àmbit; o vetllar pel compliment del servei de manteniment.

Complir, al capdavant, les condicions que mai no ha complert Girona per incorporar-se a la xarxa de ciutats que vetllen pels seus ciutadans a partir de la serietat de les seves polítiques mediambientals.

L'agenda 2030 i la responsabilitat compartida

La política s'ha de vincular a fer possible que tots els éssers humans tinguin una vida digna en condicions d'igualtat. Aquest concepte no es pot deslligar de les polítiques transversals que tinguin com a prioritat una relació racional amb el medi ambient i la sostenibilitat de les accions de govern. Des d'aquest punt de vista, tots els estrats de l'administració han de vetllar per estimular, crear i mantenir condicions d'igualtat i de qualitat de vida desenvolupant polítiques econòmiques, socials i mediambientals que tendeixin a equiparar les condicions de vida de tothom. Aquest és el nucli de l'Agenda 2030 i del programa d'Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, aprovada per l'assemblea de la ONU el 25 setembre de 2015, que agrupa de manera transversal polítiques que van des de la igualtat fins al desenvolupament econòmic i mediambiental. El marc de l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible reconeix la salut i el benestar com a elements fonamentals per a la vida de les persones. Vincula la salut al benestar i estableix com a prioritàries les polítiques de prevenció. I des d'aquesta perspectiva admet que si l'objectiu és la millora de la salut i de la qualitat de vida de les persones, es fa imprescindible evitar la degradació del medi i que aquesta degradació, tal i com ja passa actualment, afecti la salut de les persones del planeta. Per aquest motiu, la carta introdueix 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible i 169 propòsits essencials. Les ciutats queden reconegudes a l'Agenda 2030 com els entorns adequats per al desenvolupament de polítiques favorables a la vida digna. La ciutat moderna s'haurà de preparar per assegurar qualitat de vida, l'equitat, la seguretat i la proximitat dels serveis. I en aquest sentit, la carta admet que la desigualtat cultural i formativa entre els infants és un dels principals enemics de la justícia i afecta de manera directa al benestar de les persones. És una carta en què l'ètica hi té un paper nuclear. La dimensió social col·lectiva hi funciona per mitjà de construir un espai públic, en què les persones en siguin el centre i comparteixin el compromís dels valors com la fraternitat, la igualtat, la llibertat o el respecte al medi ambient. No és estrany, per tant, que també tingui en compte la igualtat real des de la diferència de les dones o que assenyali la

- 195.** Publicar un web municipal amb els indicadors del compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a la ciutat.
- 196.** Incloure al pressupost partides destinades a complir els ODS.
- 197.** Designar un Comissionat per a l'Agenda 2030.
- 198.** Plantejar els projectes municipals amb l'objectiu que puguin ser reconeguts al Pacte Mundial de les Nacions Unides.
- 199.** Donar compliment a les nombroses mocions aprovades i no implementades relatives als ODS.
- 200.** Actualitzar el sistema d'indicadors de l'Agenda 2030 a Girona cada sis mesos.

vulnerabilitat com una de les causes prioritàries a combatre per recuperar índex raonables de benestar col·lectiu.

Els objectius prioritàris de l'Agenda 2030 a Girona són la fi de la pobresa i assegurar que ningú no passi gana; la salut i el benestar de tothom; l'educació de qualitat, la igualtat de gènere; accés a l'aigua neta, energia sostenible i no contaminant, treball digne i creixement econòmic; indústria, innovació i una xarxa d'infraestructures moderna i eficient; la reducció de les desigualtats, ciutats i comunitats sostenibles, producció i consum responsables, acció pel clima, vida d'ecosistemes terrestres, pau, justícia i institucions sòlides i aliances per aconseguir els objectius. Els governs democràtics de l'Ajuntament de Girona han tingut la voluntat de prendre decisions i incorporar la ciutat al cercle de l'Agenda 2030. L'Ajuntament de Girona té una estructura tècnica consolidada forta en l'àmbit de l'atenció social, mediambiental o d'ocupació. Això no obstant, encara estem molt lluny d'excel·lir en tots els objectius de l'agenda 2030. Tenir dades exactes és el pas previ abans d'aplicar polítiques serioses i eficaces. Per això l'Ajuntament ha d'assumir la publicació dels indicadors dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en un lloc web municipal, tal com ja ha fet el projecte tècnic de l'Institut Nacional d'Estadística de l'Estat (INE) i l'Institut d'Estadística de la Generalitat (Idescat). El foment més profund de l'Agenda 2030 és el que permet que els Objectius de Desenvolupament Sostenible es puguin implementar amb més força, amb un major rigor i amb més coneixement des de la proximitat. L'últim govern de Girona ha fet pública la voluntat d'incorporar-se i de formar part de l'Agenda 2030. Però s'ha quedat aquí perquè la seva política ha estat la de fer i deixar estar, com si els anuncis tinguessin entitat de fet consumat i fossin el final del camí. Sense donar-hi continuïtat, sense designar un Comissionat per a l'Agenda 2030, tal com han fet altres ajuntaments catalans, que determini quins objectius i metes concretes implica l'Agenda 2030 per Girona el compliment dels objectius s'enquistarà com una voluntat mai feta. Aquesta decisió és un punt de partida per expressar un caràcter nou a les polítiques de l'Ajuntament als pressupostos i assenyalar amb partides concretes de quina manera volem complir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i de quina manera s'estructurarà el sistema d'anàlisi i d'indicadors dels complimentes de l'Agenda 2030 a la ciutat.

Perquè un sistema d'indicadors sigui eficient s'ha d'actualitzar periòdicament. En el cas de Girona aquesta actualització s'ha de fer cada sis mesos. És la manera com un ajuntament pot utilitzar les dades en benefici de les polítiques que han de repercutir a favor dels ciutadans. No podem desaproveitar el coneixement i que aquesta pèrdua bloquegi la possibilitat de plantejar projectes que puguin obtenir el reconeixement del Pacte Mundial de les Nacions Unides.

Aquest és un projecte ambiciós, la sostenibilitat és un projecte cabdal que marcarà el futur de les nostres vides, de la dels nostres fills i per descomptat, de la dels nostres nets. Per això crec honestament que la ciutadania s'ha d'implicar en aquest projecte i que l'Ajuntament té l'obligació de promoure el treball conjunt entre l'administració, les empreses, les entitats i les persones que viuen a Girona.

La transició energètica i els valors del futur

Els socialistes ens comprometem que l'ajuntament de Girona sigui la primera institució de la ciutat sense emissions de gasos d'efecte hivernacle derivats dels seus consums energètics i les seves activitats. L'administració municipal és el camp de proves i la referència principal en el procés per convertir Girona en una ciutat definitivament impulsada per l'energia renovable. Per aconseguir aquests objectius caldrà executar plans d'estalvi i d'eficiència energètica a l'Ajuntament per reduir la demanda i els costos. La transició energètica reclama vigor i determinació tan en les decisions com en l'acció. Aquest és el punt de partida que volem establir per desenvolupar les polítiques que integraran Girona en la xarxa de ciutats capdavanteres en una nova manera d'entendre la fabricació i el consum d'energia.

Entre les accions que cal estudiar per acostar Girona a aquesta dinàmica, és convenient estudiar de quina manera l'Ajuntament pot comprar electricitat renovable certificada per abastir tots els serveis municipals amb la garantia de pagar un preu energètic més baix que el del mercat i fomentar la implantació de renovables. Això és un procés que s'ha de desenvolupar des de diferents àmbits. Com ara la instal·lació de sistemes de generació energètica renovable, especialment fotovoltaica, en tots els edificis municipals, infraestructures i espais públics; o a través d'un programa per fomentar l'autoconsum compartit i la creació de comunitats energètiques amb la cessió de teulades fotovoltaïques per compartir energia;

- 201.** Aconseguir que l'Ajuntament de Girona sigui la primera institució de la ciutat sense emissions de gasos d'efecte hivernacle derivats dels seus consums energètics i les seves activitats.
- 202.** Elaborar plans d'estalvi i d'eficiència energètica a l'Ajuntament per reduir la demanda i els costos i integrar Girona en la xarxa de ciutats capdavanteres en una nova manera d'entendre la fabricació i el consum d'energia.
- 203.** Estudiar de quina manera l'Ajuntament pot comprar electricitat renovable certificada per abastir tots els serveis municipals amb la garantia de pagar un preu energètic més baix que el del mercat i fomentar la implantació de renovables.
- 204.** Instal·lar sistemes de generació energètica renovable, especialment fotovoltaica, en tots els edificis municipals, infraestructures i espais públics.
- 205.** Estendre un programa per fomentar l'autoconsum compartit i la creació de comunitats energètiques amb la cessió de teulades fotovoltaïques per compartir energia.
- 206.** Crear espais d'emmagatzematge i fomentar la mobilitat elèctrica amb la ciutadania, el comerç i les petites i mitjanes empreses.

creant espais d'emmagatzematge i fomentar la mobilitat elèctrica amb la ciutadania, el comerç i les pimes.

Més enllà de servir d'exemple, l'Ajuntament ha de funcionar com una crossa per ajudar que la ciutadania, el comerç, els serveis i la indústria s'integrin també en aquest procés de transició energètica. Caldrà veure de quina manera podem crear un fons per distribuir aquestes ajudes que es nodreixi de fons propis, subvencions, la contribució d'altres administracions i la col·laboració públic-privada. I al mateix temps obrirem una Oficina de la Transició energètica per impulsar projectes de col·laboració públic-privat; garantir l'execució ràpida de les accions en l'àmbit privat i agilitzar el procés d'adjudicació i justificació de les ajudes.

Hi ha un estat d'opinió format que diu que Girona podria haver avançat més en la transició energètica, la implantació dels sistemes de generació de renovables i en el compromís explícit de combat contra l'escalfament global. L'acció local en aquest deure té tant de valor com les grans decisions geoestratègiques que teòricament comprometen els estats a prendre una direcció conjunta. Avui els canvis a favor del medi ambient són prioritaris per a Europa i estan vinculats amb els fons de recuperació emesos per la Unió Europea. La transició energètica, doncs, forma part del procés de racionalització de la nostra relació amb el medi natural de la mateixa manera que la digitalització és la corda per estirar i modernitzar els sistemes de producció europeu.

Les directives europees d'energia i la Llei de Canvi Climàtic de Catalunya, entre altres normatives, defineixen les dues línies principals de la transició energètica: l'estalvi i l'eficiència energètica i la implantació i la distribució dels sistemes de generació d'energia renovable. L'any 2019, l'Institut Català d'Energia va elaborar el document Prospectiva energètica de Catalunya a l'horitzó 2050 i transició energètica de Catalunya, que fa una clara aposta per l'estalvi i l'eficiència energètica amb sistemes de gestió i transformació de l'energia. La comunitat científica investiga, al mateix temps, de quina manera es pot proporcionar flexibilitat energètica als sistemes comunitaris a través de la utilització d'algoritmes i sistemes intel·ligents de control avançat per a sistemes de calefacció, refrigeració i ACS.

Creiem que Girona ha d'establir el punt de partida que el govern de Junts no ha establert en la promoció de l'energia fotovoltaica als espais educatius de la ciutat aprofitant la disponibilitat del sostre als diferents centres. Ho creiem per diferents raons. Primer perquè fa falta impulsar plans i programes de generació d'energia sostenible i a la vegada, reduir la despesa de les escoles i dels instituts. Després perquè a través d'aquests plans podem fomentar l'autoconsum d'energia a les escoles. I tercer perquè la relació entre els alumnes i aquests nous sistemes ens ha de servir per naturalitzar la presència de les noves formules de generació d'energia com un element consubstancial de la nostra societat, en especial entre les generacions que dirigiran la societat en el futur.

La ciutat de Girona té 21 escoles públiques de primària i 6 de secundària, a més de 2 escoles de Formació Professional. Hi ha escoles concertades i privades que també han de trobar fórmules per incorporar-se a projectes de generació d'energia renovable vinculats a la digitalització dels espais educatius. Les directives europees han assenyalat les vies de la digitalització i el respecte al medi ambient com a prioritàries per al progrés i la competitivitat.

Girona ha d'exigir a la Generalitat que executi un programa d'auditories energètiques a tots els centres educatius de Catalunya -i per tant també als nostres- per tenir la informació sobre els consums i determinar les mesures d'estalvi i eficiència que incloguin la capacitat fotovoltaica. I aquest propòsit ha de tenir un reflex als pressupostos de la Generalitat fins al 2030 a través d'una partida pressupostària suficient per fer convocatòries d'ajuts pels ens locals amb l'objectiu de fer instal·lacions fotovoltaïques en els equipaments educatius.

Al marge del paper de Girona en la proposta de polítiques que ens ha de convertir en una referència, l'Ajuntament ja de dissenyar i executar un Pla d'Eficiència Energètica i d'Instal·lacions Fotovoltaïques per Autoconsum en tots els centres educatius, finançat parcialment amb els estalvis de la factura de consum energètic dels propis centres. I també un Pla de Digitalització en l'educació amb l'objectiu de potenciar la connectivitat local entre les diferents escoles i instituts, els centres d'ensenyament i les seues universitàries de la ciutat de Girona.

207. Obrir una Oficina de la Transició energètica per impulsar projectes de col·laboració públic-privat; garantir l'execució ràpida de les accions en l'àmbit privat i agilitzar el procés d'adjudicació i justificació de les ajudes.

208. Donar compliment a les directives europees d'energia i la Llei de Canvi Climàtic de Catalunya que defineixen les dues línies principals de la transició energètica: l'estalvi i l'eficiència energètica i la implantació i la distribució dels sistemes de generació d'energia renovable.

209. Impulsar plans i programes de generació d'energia sostenible i reduir la despesa de les escoles i dels instituts.

210. Fomentar l'autoconsum d'energia a les escoles i naturalitzar la presència de les noves fórmules de generació d'energia com un element consubstancial de la nostra societat en especial entre les generacions més joves.

211. Exigir al govern de la Generalitat que executi un programa d'auditories energètiques a tots els centres educatius de Catalunya -i per tant també als de Girona- per tenir la informació sobre els consums i determinar les mesures d'estalvi i eficiència energètica que incloguin la capacitat fotovoltaica amb plaques a sostres i espais idonis.

212. Dissenyar i executar un Pla d'Eficiència Energètica i d'Instal·lacions Fotovoltaïques per Autoconsum en tots els centres educatius, finançat parcialment amb els estalvis de la factura de consum energètic dels propis centres

Mobilitat a la ciutat de Girona

En la mobilitat a Girona calen noves idees. La llista de les nostres és llarga i ve determinada per l'estudi de la ciutat, per la manera com es mouen els gironins i gironines en l'espai públic, per com la ciutat engoleix el trànsit diari i per com ens hem d'adaptar a les noves formes de mobilitat si volem complir el mandat ètic de combinar la vida urbana amb la preservació del medi ambient. La primera necessitat és la creació d'un espai de pas de mercaderies a l'oest per evitar que circulin pel centre de Girona. Si la voluntat és redefinir l'AP-7, això ha de voler dir que l'Ajuntament de Girona i la Generalitat han d'acordar un nou Pla de mobilitat -complementat amb una estratègia de modernització i manteniment- per a les zones industrials de Mas Xirgu i l'Avellaneda. És necessari potenciar aquest eix que tindrà en un extrem el nou Trueta i en l'altre l'entrada pel carrer Barcelona. A Girona hi ha unes 50.000 persones que treballen a la ciutat, de les quals 20.000 arriben de fora. Els dies feiners entren molts més cotxes que no pas en surten. Hi ha problemes permanents d'aparcament a Santa Eugènia, Can Gibert, l'Eixample sud i Sant Narcís. I en alguns d'aquests barris és difícil fins i tot aparcar a les nits.

La solució és l'aparcament gratuït per a residents i de pagament per als cotxes que arriben de fora. Ara bé, si el propòsit de fons és allunyar els cotxes de dins de la ciutat caldrà habilitar zones d'aparcament dissuasius i consolidar un sistema de transport públic d'alta qualitat amb les freqüències de pas

- 213.** Aprovar el Pla de Mobilitat Urbana de Girona i el Pla de Mobilitat Urbà Supramunicipal de Girona.
- 214.** Elaborar amb la Generalitat un nou pla de mobilitat per a les zones industrials de Mas Xirgu i l'Avellaneda que inclogui un canal de pas de mercaderies segregat del nucli urbà.
- 215.** Habilitar zones d'aparcament gratuïts per als residents a Girona i aparcaments dissuasius a les entrades de la ciutat
- 216.** Convertir el Barcelona en un veritable carrer amb molt més espai per als vianants.
- 217.** Incorporar tecnologia de la informació per reduir els temps d'aparcament i millorar la distribució de mercaderies.
- 218.** Augmentar l'espai urbà per a les persones eixamplant voreres i convertint carreteres en espais públics de qualitat per estimular els desplaçaments a peu o en sistemes de mobilitat no contaminants.
- 219.** Incrementar les freqüències de pas del transport urbà, eixamplar-ne la xarxa de rutes, reduir les esperes a 10 minuts, establir un sistema d'integració tarifària, mantenir el servei el cap de setmana i habilitar espais per transportar-hi bicicletes.
- 220.** Duplicar la xarxa de carrils bici a la ciutat per estendre'n la utilització a tota la ciutat i reduir la presència de cotxes.

augmentades i una xarxa de trajectes que cobreixi tota la ciutat i, sobretot, els desplaçaments de curta distància que tenen un punt clau en els eixos del carrer Güell i el Passeig d'Olot-Emili Grahit.

És necessari replantejar la mobilitat dels vehicles de motor a Girona: els eixos principals suporten un volum de trànsit segurament massa elevat, sobretot en l'eix de nord a sud, el carrer Barcelona. Haver alliberat l'AP-7 ajuda a favor de la descongestió d'aquest eix però hem de trobar alternatives que ens permetin convertir el Barcelona en un veritable carrer, amb molt més espai per als vianants i al mateix temps diversificar la mobilitat est-oest, avui sobrecarregada al Passeig d'Olot i el carrer Emili Grahit.

Això voldrà dir també incorporar tecnologia de la informació per reduir els temps d'aparcament, millorar la distribució de mercaderies amb una gestió més rigorosa de les línies grogues o crear centres de distribució en col·laboració o potenciar els magatzems de barri. Cal explorar pactes i acords amb centres de negoci, esdeveniments massius o institucions que reben una gran quantitat d'usuaris que arriben a Girona amb cotxe per trobar solucions que millorin les actuals. Al final, ens interessa a tots tenir una ciutat amb una qualitat de vida més alta i més compromesa amb el medi ambient. Avui el 73,6% de l'espai públic de Girona està destinat als vehicles. La resta és espai públic social i per a vianants. Aquesta tendència s'ha d'equilibrar eixamplant voreres i convertint carreteres en espais públics de qualitat per a les persones. A més, d'eixamplar el centre per a vianants la millora dels espais de trobada o el dels desplaçaments a peu facilitarà que la gent no opti per al cotxe en desplaçar-se per a la ciutat.

“És necessari replantejar la mobilitat dels vehicles de motor a Girona: els eixos principals suporten un volum de trànsit segurament massa elevat, sobretot en l'eix de nord a sud, el carrer Barcelona.”

El transport públic interurbà a Girona és dels més cars de Catalunya i és defici-tari. Això fa evident que s'ha de replantejar perquè sigui més utilitzat i perquè, d'aquesta manera, se'n pugui reduir el preu i millorar-ne la rendibilitat. Hem de trobar fórmules per fer-lo més àgil amb la incorporació de carrils-bus, millorar la interconnectivitat, facilitar-hi la col·locació de bicicletes, reduir les esperes a 10 minuts, establir un sistema d'integració tarifària i mantenir el servei el cap de setmana. Hem de ser ambiciosos.

És necessari començar a dir que l'estació del TAV al centre de Girona ha fet que durant anys sigui una de les estacions amb més activitat a Catalunya i a Es-panya. El seu paper en l'arribada de turistes després de la crisi i dels problemes a l'Aeroport ha significat un motor econòmic indiscutible per a Girona. No seria més convenient que en comptes d'un baixador del TAV connectéssim Girona i la Costa Brava amb l'aeroport amb un tren-tramvia? Cal insistir en aquest concepte i cal també persistir en la reivindicació per una millor connexió fe-rroviària entre Girona i Lleida i entendre que la xarxa de connexions hauria de poder incloure també el tren-tramvia entre Olot, Banyoles, Girona i Sant Feliu de Guíxols.

La xarxa per córrer en bicicleta a Girona té un gran potencial per a la ciutat. Però s'ha d'endregar, buidar-la de punts insegurs, donar-li continuïtat allà a on no la té, senyalitzar i ubicar bé els carris per resoldre el conflicte entre els usuaris de la via pública i ampliar-la amb el doble de carris que tenim ara. També l'hem de connectar amb les rutes naturals que s'han de cuidar més i s'han de convertir en espais de bosc o bosc de ribera ben cuidats, com a zones d'ombra que conviden a ser caminades o anar-hi amb bici. És necessari desen-volupar carrils-bici a Lluís Pericot, el carrer Riu Güell, a la Gran Via Jaume I, al carrer Caldes de Montbui, el de Barcelona i a Palau. I caldrà complementar-ho amb aparcaments segurs per a bicicletes, en especial a l'estació.

Josep Palouzie,
Número 8.
Seguretat.
#estimarGi

La gestió de l'aigua: intel·ligència i responsabilitat

Els efectes de la crisi climàtica a la qual ens enfrontem són cada vegada més notoris. Una de les principals conseqüències del canvi climàtic és la tendència als fenòmens atmosfèrics extrems com són les inundacions i la sequera. A Catalunya la situació que vivim és greu i requereix una actuació immediata.

Els experts afirmen que plou menys però sobretot que plou pitjor, la qual cosa es tradueix en el fet que la capacitat d'aprofitament de l'aigua és menor: només un 25% és aprofitable. Hem de ser conscients que l'aigua és un recurs escàs que es troba en retrocés. Així doncs, prenen gran importància els mecanismes d'obtenció d'aquest recurs alternatius al cicle natural. El reaprofitament d'aigües residuals o la dessalinització en són alguns exemples. El principal problema d'aquests recursos és que requereixen energia i suposen un augment dels costos del servei de l'aigua. Per això és de gran importància la implementació d'una gestió intel·ligent.

Parlar de gestió intel·ligent de l'aigua és parlar de la digitalització del cicle integral i de fer ús de la tecnologia per a la millora de la gestió dels recursos hídrics assegurant així la sostenibilitat econòmica, social i ambiental reduint la petjada hídrica. Integrar la tecnologia a les sis etapes integrals de l'aigua -captació, tractament, emmagatzematge, distribució, sanejament i depuració- facilita una gestió més eficaç i optimitza

221. Desplegar eines de gestió de monitoratge i supervisió basades en dispositius intel·ligents i Big Data.

222. Crear una xarxa de distribució d'aigua no potable i regenerada per a usos determinats com el reg de zones verdes, la neteja de carrers o la descàrrega de sanitaris.

223. Fomentar la utilització del medi natural de manera conscient i intel·ligent a través del respecte a les zones de drenatge natural i l'aprofitament i retenció de l'aigua de pluja.

224. Reduir la petjada hídrica per afavorir un model integral de l'aigua que asseguri la seva qualitat, minimitzi les pèrdues que es puguin produir durant la distribució i permeti l'optimització del servei

225. Reduir la xifra de consum d'aigua destinada a usos municipals per habitant i dia.

226. Invertir en la tecnificació hídrica i en gestió intel·ligent de l'aigua.

les operacions en cada fase reduint no només el consum d'aigua, sinó també els costos derivats. A Girona el consum d'aigua destinada a usos municipals per habitant i dia que prové de la xarxa de subministrament municipal destinada principalment a edificis municipals i reg és de 10,14 litres per habitant segons dades de l'Observatori de l'Ajuntament de Girona. Una xifra que ha anat augmentant els últims deu anys i que cal reduir.

A la nostra ciutat no hi ha hagut una inversió en la tecnificació hídrica, la qual cosa juntament amb l'augment dels períodes de sequera i augment de les temperatures resulta en un augment de la despesa de recursos hídrics i dels costos del servei.

Cal desplegar eines de gestió de monitoratge i supervisió basades en dispositius intel·ligents i Big Data; així com la creació d'una xarxa de distribució d'aigua no potable i regenerada per a usos determinats com el reg de zones verdes, la neteja de carrers o la descàrrega de sanitaris. La utilització del medi natural de manera conscient i intel·ligent com pot ser el respecte a les zones de drenatge natural i l'aprofitament i retenció de l'aigua de pluja, és també un mecanisme per a la reducció de la petjada hídrica per afavorir un model integral de l'aigua que asseguri la seva qualitat, minimitzi les pèrdues que es puguin produir durant la distribució i permeti l'optimització del servei.

Aquest nou paradigma de gestió integral i intel·ligent de l'aigua representaria no només un pas endavant cap a la creació d'una ciutat més resilient, sinó que obriria noves oportunitats de negoci i creixement i innovació a Girona.

A Girona, com hem dit, el consum d'aigua destinada a usos municipals per habitant i dia és de 10,14 litres. Una xifra que ha anat augmentant els últims deu anys i que cal reduir. No hi ha hagut una inversió en la tecnificació hídrica, la qual cosa juntament amb l'augment dels períodes de sequera i de les temperatures resulta en un augment de la despesa de recursos hídrics i dels costos del servei. Cal inversió en gestió intel·ligent de l'aigua per a construir una Girona més resilient, eficient i sostenible.

